

POVPRAŠEVANJE

Doplačevanje institucionalnega varstva

VPRAŠANJE OBČINE ČLANICE:

Na Skupnost občin Slovenije smo prejeli povpraševanje občine članice glede doplačevanja institucionalnega varstva upravičencem.

Občino zanima ali občine na podlagi odločb CSD doplačujejo institucionalno varstvo upravičencem, kljub njihovim prihrankom na TRR?

Občina se srečuje s težavo, ko je iz obrazloženih odločb o oprostitvi plačila storitve institucionalnega varstva CSD razvidno, da imajo osebe, ki jim občina doplačuje domove prihranke. Prihranki so v nekaterih primerih tudi zelo visoki, občina pa vsako leto namenja več in več sredstev za oskrbnine v domovih.

ODGOVORI OBČIN IN KOMISIJE ZA SOCIALO IN ZDRAVSTVO:

BOHINJ

V zvezi z vprašanjem občine menim, da bi morali v tem primeru prihranke upoštevati pri plačilu oskrbnih stroškov in zato znižati stroke občinam.

S takim primerom se nismo srečali, saj vedno zaupamo CSD, da določi plačilo oskrbovanca glede na njegove dohodke oz. premoženje, kamor sodijo tudi prihranki.

Naš primer, ko je šlo za plačilo oskrbovanca, ki je bil lastnik nepremičnine(gozd) in je bil na tej nepremičnini izvršen poseg lesa –je občina na podlagi prodaje tega lesa lahko znižala oskrbne stroške za oskrbovanca. Postopek je vodil skrbnik oskrbovanca. Občina ima na tej nepremičnini vpisano prepoved odtujitve ...

CELJE

Mestna občina Celje institucionalno varstvo plačuje na podlagi izdanih odločb s strani pristojnega centra za socialno delo. Skladno z zakonodajo lahko izdajatelji odločbe upoštevajo le 3,86 % obresti na letni ravni, ne morejo pa na podlagi ugotovljenih prihrankov izdati odločbo o neupravičenosti, saj zakonodaja tega ne dopušča. Do sedaj Mestna občina Celje ni imela takšnega primera, vsekakor pa bi upoštevali izdano odločbo oziroma bi se v primeru procesne napake ali napačne uporabe materialnega prava na izdano odločbo pritožili.

DOMŽALE

Ponovno opozarjamo na dejstvo, da CSDji običajno ne upoštevajo določil 5. in 6. odstavka 37. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Gre za določila, da bi moral CSD za predhodno mnenje povprašati občino, ki financira ali sofinancira določeno pravico iz javnih sredstev, pa tega ne storijo in nam na ta način onemogočajo, da bi podali mnenje in s tem postali stranka v postopku. Kakorkoli gre za kršenje zakonskih določil, ki bi občini omogočilo nadzor nad namensko porabo javnih sredstev.

V takem primeru potrebno uporabiti institut pritožbe na odločbo – kako sploh lahko CSD izda tako odločbo? ZUJPS v 9. členu določa način ugotavljanja materialnega položaja pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, kar oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev tudi je, pri čemer jasno opredeli, da se upošteva tako dohodke kot tudi premoženje. Premoženje je nadaljnje opredeljeno v 17. členu ZUJPSa (6. točka – prihranki). V skladu s 6. členom Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev je (do)plačnik storitve občina šele po ugotovitvi plačilne nesposobnosti upravičenca in njegovega zavezanca, ravno tako pa tudi 29. člen (4. odstavek) te uredbe nalaga CSD dolžnost obveščanja o vodenju postopka. Dejstvo je tudi, da se k dohodkom upravičenca prištevajo le fiktivne obresti od premoženja (prihrankov), kar pomeni da je plačilna sposobnost upravičenca povečana le za znesek fiktivnih obresti in ne za celotni znesek prihrankov, na kar pa bi bilo mogoče potrebno opozoriti tudi pristojno ministrstvo. V vsakem primeru je potrebna pritožba.

Glede na to da je odločba izvršljiva in da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe, pa je občina do konca pritožbenega postopka dolžna (do)plačevati oskrbo v skladu z veljavno odločbo. Drugačno ravnanje bi pomenilo kršitev zakonodaje, kakršnakoli že pač je.

Občina ima tudi vedno pravico uveljavljati povračilo svojih sredstev v zapuščinskem postopku (omejitev dedovanja) tako z zaznambo na nepremičninah (če je možna in opredeljena v odločbi CSD) ali na ostalem premoženju oz, zapuščini (če je kaj ostane) pokojnika, za katerega je doplačevala oskrbo.

HOČE – SLIVNICA

Občina Hoče-Slivnica se s tovrstnim primerom še ni srečala. Občina doplačuje domove v skladu z izdano odločbo in se kasneje ob smrti oskrbovanca prijavi k zapuščini.

JESENICE

Glede na doplačevanja Občin za storitve institucionalnega varstva vam odgovarjamo naslednje. V primeru, da je občina na podlagi odločbe o oprostitvi plačila institucionalnega varstva doplačnica za storitev, je dolžna doplačevati oskrbo. V odločbi CSD upošteva prihranke in sicer upošteva povprečno letno obrestno mero v višini 3,86 %, kar pomeni, da je prispevek upravičenca za toliko višji. Upravičenec bo doplačeval višjo oskrbo toliko časa, dokler bodo prihranki dopuščali. V primeru, da upravičenec umre, predno porabi vse prihranke, je občina v postopku dedovanja prednostna upravičenka do eventualnih prihrankov.

LAŠKO

Občina Laško doplačuje institucionalno varstvo upravičencem, kljub prihrankom na TRR. Vedno preverimo ali se pri izračunu upošteva letni fiktivni dohodek prihrankov na mesečni osnovi.

Ko pa upravičenec umre se občina prijavi na zapuščinsko obravnavo, kjer iz prihrankov upravičenca dobi povrnjeno doplačilo institucionalnega varstva.

REČICA OB SAVINJI

Občina doplačuje institucionalno varstvo upravičencem izključno na podlagi podatkov iz izdanih odločb CSD. Do sedaj smo samo enkrat ugotovili napačen izračun višine doplačila, pa še ta se je nanašal na drugo pravico (ne institucionalno varstveno). V tem primeru smo se obrnili neposredno na pripravljavko odločbe, ki je navedbo preverila, napako ugotovila in priznala in jo nato tudi odpravila.

RUŠE

Glede na navedeno ugotavljam, da občani v naši občini Ruše, na podlagi do sedaj prejetih novih odločb CSD-ja, niso imeli takšnih dohodkov, da bi si lahko kaj prihranili. V kolikor se bo to pojavilo v še manjkajočih odločbah, vam bom sporočila.

TOLMIN

Strinjam se s temi pomisleki nekaterih občin. Na podlagi sedanjega sistema CSD-ji pri izračunu plačilne sposobnosti upravičencev za storitev institucionalnega varstva prihrankov upravičenca ne upoštevajo, upoštevajo le obresti na prihranke. To je v navzkrižju tudi s kriteriji za odobravanje denarnih socialnih pomoči, kjer pa se prihranki upoštevajo.

Sedanja rešitev ni ustrezna. Treba jo je spremeniti in urediti na ravni predpisov tako, da se prihranki pri ugotavljanju plačilne sposobnosti upravičenca upoštevajo tudi, ko gre za institucionalno varstvo.

ŽALEC

Občina Žalec spoštuje zakonodajo in na podlagi odločb, ki jih izda Center za socialno delo, doplačuje institucionalno varstvo v višini, kot jo določi Center za socialno delo. Zaposlili smo za mnenje tudi CSD Žalec in njihov odgovor je, da upravičencem, ki imajo manj kot 3.000 EUR prihrankov na računu, le tega ne upoštevajo kot premoženje in upravičenec lahko razpolaga z njim namensko za svoje stroške (ponavadi prihranijo za stroške pogreba).

S spoštovanjem,

Jasmina Vidmar,
Generalna sekretarka